

Interdisciplinaritatea în psihiatrie

Anamaria Ciubară

Anamaria CIUBARĂ – M. D., Ph. D., Șef lucrări, Catedra de Psihiatrie, Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” Iași, Psihiatru, Spitalul Clinic de Psihiatrie „Socola” Iași, România



Interdisciplinaritatea reprezintă o temă care suscită, în ultima perioadă, un interes deosebit atât din punct de vedere științific și de cercetare, cât și din punct de vedere mediatic și la nivel de învățământ universitar. Cu riscul de a omite unele aspecte, poate deosebit de importante, voi încerca în următoarele rânduri să surprind problemele și provocările actuale cu care se confruntă psihiatria ieșeană în colaborarea cu celelalte discipline medicale și nemedicale în activitatea cotidiană.

Interdisciplinaritatea în psihiatrie poate îmbrăca mai multe aspecte. Astfel, putem privi problema din punct de vedere medical. Punând patologia psihiatrică sub lupa activității de învățământ universitar, putem distinge cu ușurință o serie de discipline conexe cu psihiatria, așa cum sunt medicina legală, psihologia și bioetica. O altă serie de legături interdisciplinare o reprezintă cele bidirecționale cu toate specializările medicale și chirurgicale. Aceste legături există, uneori, sub aspectul somatizării unor afecțiuni psihiatrice, somatizare care duce la o adevărată cascadă de evenimente în viața bolnavului, evenimente care sunt eradicat abia după instituirea tratamentului psihiatric adecvat. Nu rareori, un pacient la care debutează un atac de panică (asociat sau nu cu elemente depresive),

ajunge să consulte multiple discipline medicale și să consume resurse importante pentru a infirma o serie largă de afecțiuni somatice care sunt suspicionate, înainte de a ajunge să beneficieze de primul consult psihiatric (situație care ar putea fi, cu ușurință, evitată în contextul efectuării unei anamneze atente). Alături, existența unor afecțiuni somatice de origine medicală (neurologice, geriatrie, traumatice sechelare, infecțioase sechelare etc.) sau chirurgicală (traumatice acute sau sechelare, sevrage instalate la pacienții traumatici, patologia oncologică etc.) poate duce la instalarea unei patologii psihiatrice tranzitorii sau permanente. Toate patologii enumerate anterior impun o atentă colaborare interdisciplinară și tratamentul complex în echipă.

O altă problemă de interdisciplinaritate cu care se confruntă psihiatria actuală este strânsa colaborare cu disciplinele exacte: matematica, fizica, chimia, statistica etc. Această colaborare este impusă de tendințele de cercetare inovative, de frontieră și de legislație europeană, care urmează linia medicinei bazate pe dovezi.

Un ultim aspect pe care doresc să-l subliniez în acest material este interdisciplinaritatea instituțională pe care o are psihiatria contemporană. Această colaborare implică o serie largă de conexiuni ale spitalelor de psihiatrie între ele însele, între ele și sistemul de dispensarizare teritorial, între ele și cabinetele de medicină de familie și toate cele enumerate anterior au relații deosebite cu structurile de organizare și instruire socială (instituții de învățământ pentru persoanele cu dizabilități,

ONG-uri, instituțiile de protecție socială, ministerul de interne etc.). Această colaborare instituțională apare ca o necesitate stringentă a metodelor moderne de tratament pentru afecțiunilor psihiatrice care se bazează în special pe reincluderea socială a pacientului psihiatric și mai puțin pe instituționalizarea acestuia (de multe ori, instituționalizarea pacientului expunându-l la stigmatizare, fapt care poate duce la decompensarea afecțiunilor psihiatrice).

Correspondență:

Anamaria Ciubară

Spitalul Clinic de Psihiatrie Socola,
Șos. Bucium no. 36, cod 700282, Iași, Romania

E-mail: anamburlea@yahoo.com